

สาเหตุความไม่ปลอดภัยในการท่องเที่ยวอำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา

Causes of Insecurity of Tourism in Hat Yai, Songkhla

นพดล นิมสุวรรณ*

Nopadol Nimsuwan

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

Prince of Songkla University

อริศรา บุญรัตน์

Arisra Boonrat

มหาวิทยาลัยหาดใหญ่

Hatyai University

*nopadol.n@psu.ac.th

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสาเหตุความไม่ปลอดภัยในการท่องเที่ยว อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา กลุ่มตัวอย่างของการวิจัยคือ นักท่องเที่ยวที่เข้ามาท่องเที่ยวในพื้นที่อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา ช่วงเดือนมกราคม – กุมภาพันธ์ 2556 ซึ่งเลือกมาโดยการสุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ (Accidental Sampling) จำนวน 300 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลคือ แบบสอบถามติดกันซึ่งผู้วิจัยได้กลับคืนมา ร้อยละ 100

ผลการวิจัยพบว่า สาเหตุของความไม่ปลอดภัยในการท่องเที่ยวมี 5 ด้าน คือ 1) ด้านอาชญากรรม พบว่านักท่องเที่ยวหวาดวิตกรวบรวมระเบิดมากที่สุด รองลงมาคือการลอบวางเพลิงและการลักทรัพย์ ชิงทรัพย์ 2) ด้านอุบัติเหตุพบว่านักท่องเที่ยวกลัวยานพาหนะเฉี่ยวชนมากที่สุด รองลงมาคือกลัวไฟฟ้า ลัดวงจรและเดินตกท่อ 3) ด้านภัยธรรมชาติพบว่านักท่องเที่ยววิตกเรื่องน้ำท่วมมากที่สุด รองลงมาคือ แผ่นดินไหวและฟ้าผ่า 4) ด้านสวัสดิการและการรักษาความปลอดภัย พบว่าความหละหลวมในการรักษา ความปลอดภัยเป็นประเด็นที่นักท่องเที่ยวพบว่าเป็นปัญหาที่สำคัญที่สุด รองลงมาคือการไม่มีระบบรักษา ความปลอดภัยและไม่มีหน่วยงานประสานงานเมื่อเกิดเหตุฉุกเฉินและ 5) ปัญหาด้านการมีส่วนร่วมของ ชุมชน พบว่านักท่องเที่ยววิตกกังวลเรื่องการขาดการให้ข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์แก่นักท่องเที่ยว มากที่สุด รองลงมาคือผู้ประกอบการเอาเปรียบนักท่องเที่ยวและชุมชน ผู้แทนชุมชนไม่ให้ความสำคัญในการรักษาความปลอดภัยแก่นักท่องเที่ยว

คำสำคัญ : ความไม่ปลอดภัย การท่องเที่ยว อำเภอหาดใหญ่

Abstract

This study aimed to explore the causes of insecurity of tourism in Hat Yai, Songkhla. The research subjects were 300 tourists visiting Hatyai, Songkhla province from January to February 2013. They were sampled by the way of accidental sampling. A questionnaire was used as a research instrument for data collection. The results show that there are five forms of causes of tourism insecurity. The first form is related to crime in which bomb found to be tourists' major apprehension followed by arson, burglary, and robbery. The second form is related to the accident in which being crashed vehicles are found to most of the time happen to tourists, followed by short circuits and slipping into a pipe. The third form is related to a natural disaster where tourists are mostly affected by flood followed by earthquakes and lightning. The fourth form is related to welfare and security in which the lax security maintenance is required to be resolved followed by the lack of security maintenance system and tourist emergency service. The final form of causes of tourist insecurity is related to the participation of the community in which tourists find the lack of useful information to prevent insecurity followed by exploiting actions of business towards tourists and lack of security maintenance by communities and community representatives.

Keywords : insecurity, tourism, Hat Yai

บทนำ

การท่องเที่ยวเป็นอุตสาหกรรมหลักที่ทำรายได้ให้กับประเทศไทยเป็นจำนวนมากในแต่ละปี จากสถิติจำนวนนักท่องเที่ยวต่างชาติเดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในทุกภูมิภาคของประเทศไทยเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง รัฐบาลจึงได้กำหนดกลยุทธ์และมาตรการในการพัฒนาศักยภาพของประเทศที่จะรองรับการท่องเที่ยวอย่างเป็นรูปธรรม ทั้งด้านการประชาสัมพันธ์ อำนวยความสะดวก ความปลอดภัย รวมทั้งทรัพยากรที่มีอยู่ให้มีความพร้อมที่จะรองรับนักท่องเที่ยวและล่าสุดในปี พ.ศ. 2556 รัฐบาลได้ผลักดันนโยบาย “รายได้ก้าวกระโดดด้วยวิถีไทย” (Higher Revenue through Thainess) ขึ้นเพื่อที่จะย้ำภาพลักษณ์ด้านการท่องเที่ยวของประเทศไทยที่จะช่วยให้รัฐมีรายได้จากการท่องเที่ยวเป็นอันดับต้นๆ ของรายได้ประเทศ

ส่วนทางภาคใต้ของประเทศไทยนั้น อำเภอหาดใหญ่ ซึ่งเป็นอำเภอหลักในจังหวัดสงขลาเป็นหนึ่งในเมืองอันดับต้นๆ ทางด้านการท่องเที่ยวของประเทศไทย ที่ได้รับความนิยมจากนักท่องเที่ยวจำนวนมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งนักท่องเที่ยวชาวมาเลเซีย สิงคโปร์ และอินโดนีเซีย ทั้งนี้เพราะอำเภอหาดใหญ่ได้ชื่อว่าเป็นแหล่งเศรษฐกิจที่สำคัญของภาคใต้ เป็นศูนย์กลางการคมนาคมขนส่ง ทั้งทางรถยนต์ ทางรถไฟ และทางอากาศ นักท่องเที่ยวสามารถเดินทางมายังหาดใหญ่ และไปยังแหล่งท่องเที่ยวต่างๆ ในจังหวัดใกล้เคียงได้สะดวก อีกทั้งตัวเมืองหาดใหญ่ยังเป็นเมืองที่ค่อนข้างทันสมัย ประกอบด้วยอาคารบ้านเรือน โรงแรม ร้านค้าพาณิชยกรรม ห้างสรรพสินค้า ศูนย์การค้า ห้างสะดวกซื้อมากมาย จึงเป็นสามารถดึงดูดนักท่องเที่ยวให้เข้ามาเที่ยวได้จำนวนมากในแต่ละปี และมีมากขึ้นตามลำดับ ดังจะเห็นได้จากสถิติของ

สำนักงานการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย สาขาหาดใหญ่พบว่าในปี พ.ศ. 2554 ผู้มาเยือนนักท่องเที่ยวที่เข้ามาท่องเที่ยวในอำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา ในช่วงปี พ.ศ. 2553 มีจำนวน 5,892,940 คน และได้เพิ่มขึ้นเป็น 8,048,998 คน

ในการท่องเที่ยวนี้ นักท่องเที่ยวที่เดินทางไปท่องเที่ยวยังแหล่งท่องเที่ยวต่างๆ ล้วนแล้วแต่ต้องคำนึงถึงความปลอดภัยในชีวิต ร่างกายและทรัพย์สินของตนเอง หากมีปัญหาดังกล่าวก่เกิดขึ้นกับนักท่องเที่ยว ก็จะเป็นอุปสรรคสำคัญอย่างยิ่งทั้งต่อตัวนักท่องเที่ยวเอง และต่อการส่งเสริมการท่องเที่ยวของประเทศ (Ranee Esichaikul, 2001, pp.226–229) ได้แบ่งสาเหตุของความไม่ปลอดภัยในแหล่งท่องเที่ยวออกเป็นหลายประการ เช่น

- 1) อาชญากรรมซึ่งเป็นอันตรายต่อชีวิตและทรัพย์สินที่เกิดจากโจรผู้ร้าย เช่น การล้วงกระเป๋า ลักทรัพย์ ทำร้ายร่างกายนักท่องเที่ยว
- 2) การประทุษร้ายที่เกิดจากความประมาทหรือขาดความระมัดระวังในการประกอบกิจกรรมการท่องเที่ยว ทั้งที่เกิดจากผู้ประกอบการและผู้ให้บริการ เช่น พนักงานขับซีดานพาหนะต่างๆ และที่เกิดจากนักท่องเที่ยวเอง เช่น ในการปีนภูเขา น้ำตก และการว่ายน้ำ
- 3) ปัญหาทางด้านสาธารณสุข เช่น การเกิดโรคภัยไข้เจ็บขณะท่องเที่ยว หรือปัญหาสุขภาพที่เกิดจากการขาดสาธารณสุขที่มีมาตรฐานของแหล่งท่องเที่ยว และจากโรคติดต่อที่แพร่หลายอยู่บริเวณแหล่งท่องเที่ยว เช่น โรคมาเลเรีย โรคไวรัสในตับ
- 4) ภัยธรรมชาติในแหล่งท่องเที่ยวที่มีโอกาสเกิดได้ตามฤดูกาล เช่น น้ำท่วม ดินถล่ม ไฟไหม้ป่า
- 5) การหลงทางในแหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติที่ไม่มีผู้นำทางหรือขาดการแจ้งเตือน
- 6) ปัญหาจากพืชและสัตว์ในแหล่งท่องเที่ยวที่อาจทำให้เกิดอันตรายได้
- 7) การมีวินัยในการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวเอง เช่น นักท่องเที่ยวแห่ ระบายหรือพยายามทำร้ายสัตว์หรือทำให้สัตว์โกรธจนทำร้ายร่างกายนักท่องเที่ยว ส่งผลเสียงดังเกินควรในป่า การเด็ดหรือทำลายพืช พันธุ์ไม้ในป่า เป็นต้น

จะเห็นได้ว่าความปลอดภัยในชีวิต ร่างกายและทรัพย์สินของนักท่องเที่ยวเป็นปัจจัยที่สำคัญอย่างหนึ่งต่อการท่องเที่ยวและการส่งเสริมการท่องเที่ยวของแต่ละประเทศเป็นอย่างมาก และเป็นปัจจัยหนึ่งที่นักท่องเที่ยวใช้เป็นข้อมูลในการตัดสินใจในการท่องเที่ยว (Sranya Warakulwit, 2004) ทั้งนี้การที่บุคคลจะตัดสินใจเดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในสถานที่หนึ่งนั้น ต้องเกิดจากความมั่นใจว่าการเดินทางมาท่องเที่ยวและแหล่งท่องเที่ยวที่ปลอดภัย จะเห็นได้จากเหตุการณ์ระเบิดโรงแรมลีการ์เดินส์พลาซ่า อำเภอหาดใหญ่ เมื่อวันที่ 31 มีนาคม 2555 ที่ผ่านมา ได้ทำให้เกิดการสูญเสียทั้งร่างกาย ชีวิต ทรัพย์สินและทำลายชื่อเสียงของอำเภอหาดใหญ่ ทำให้อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวของอำเภอหาดใหญ่ประสบกับภาวะวิกฤติเป็นอย่างมาก จำนวนนักท่องเที่ยวลดลงกว่า 50% โดยเฉพาะนักท่องเที่ยวชาวมาเลเซียและสิงคโปร์ที่หวาดกลัวเรื่องความปลอดภัย ไม่มั่นใจที่จะเดินทางเข้ามาอำเภอหาดใหญ่ และได้ชะลอการเดินทางลงถึง 2 เดือน ดังนั้นหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและภาคเอกชน อาทิ กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา สำนักงานการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย สำนักงานตำรวจแห่งชาติ กองทัพ ผู้ประกอบการ ฯลฯ จะต้องเข้ามาร่วมมือกันดำเนินการวางแผนมาตรการเพื่อสร้างความปลอดภัยในชีวิต ร่างกายและทรัพย์สินให้นักท่องเที่ยวอย่างจริงจังและมีประสิทธิภาพ รวมทั้งประชาชนในพื้นที่เองก็ต้องช่วยกันสอดส่องดูแลความปลอดภัยในชีวิต ร่างกายและทรัพย์สิน ให้นักท่องเที่ยวด้วยอีกทางหนึ่ง เพื่อสร้างความมั่นใจให้กับนักท่องเที่ยวที่เข้าไปเยี่ยมชมจึงจะทำให้นักท่องเที่ยวเพิ่มมากขึ้น ก่อให้เกิดรายได้แก่ท้องถิ่นและชุมชนตามมา

อย่างไรก็ตาม ถึงแม้ว่าจะมีมาตรการป้องกันดูแลรักษาความปลอดภัยที่เข้มงวด ปัจจุบันปัญหาความปลอดภัยในการท่องเที่ยวอำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลาก็มีแนวโน้มจะทวีความรุนแรง และมีหลากหลายรูปแบบมากขึ้น ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาสาเหตุความไม่ปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินในการท่องเที่ยว อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา เพื่อจะได้เป็นแนวทางในการดำเนินการป้องกัน และแก้ไขปัญหาเรื่องความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินในการท่องเที่ยวให้ได้มาตรฐานและมีประสิทธิภาพ และการพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการด้านความปลอดภัยในการท่องเที่ยว อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลาเพื่อสร้างความเชื่อมั่นในเรื่องความปลอดภัยต่อนักท่องเที่ยวที่เข้ามาท่องเที่ยวในอำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลาต่อไป

วัตถุประสงค์

งานวิจัยนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสาเหตุของความไม่ปลอดภัยในการท่องเที่ยวอำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา

ประโยชน์ที่ได้รับ

1. ได้ทราบภูมิหลังและปัจจัยต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจของนักท่องเที่ยวในการเดินทางเข้ามาท่องเที่ยว อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา
2. ได้รูปแบบการบริหารจัดการด้านความปลอดภัย ในการดูแลนักท่องเที่ยวที่เข้ามาท่องเที่ยว อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา
3. เป็นประโยชน์แก่หน่วยงานที่รับผิดชอบโดยตรงด้านความปลอดภัยในการสร้างมาตรการป้องกันและแก้ไขปัญหาให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น
4. ได้แนวทางการสร้างความร่วมมือแบบมีส่วนร่วม ระหว่างหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชน ในการป้องกันและแก้ไขปัญหาความไม่ปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินแก่นักท่องเที่ยว

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยตามรายละเอียดดังต่อไปนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างของการวิจัยครั้งนี้ คือ นักท่องเที่ยวที่เข้ามาท่องเที่ยวในพื้นที่อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา ช่วงเดือนมกราคม-กุมภาพันธ์ 2556 ที่เลือกมาโดยการสุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ (Accidental Sampling) จำนวน 300 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลของวิจัยครั้งนี้คือ แบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัว

ตอนที่ 2 คำถามเกี่ยวกับสาเหตุของความไม่ปลอดภัยในการท่องเที่ยว อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา 5 ด้านได้แก่ ด้านอาชญากรรม ด้านอุบัติเหตุ ด้านภัยธรรมชาติ ด้านสวัสดิการและการรักษาความปลอดภัยและด้านการมีส่วนร่วมของชุมชน

การวิเคราะห์ข้อมูลและการแปลความหมาย

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามปัญหาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินในการท่องเที่ยวอำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา ซึ่งได้กลับคืนมาทั้งสิ้น 300 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 โดยใช้สถิติค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์ SPSS และการแปลความหมายของคะแนนค่าเฉลี่ยของปัญหาที่เป็นสาเหตุของความไม่ปลอดภัยในการท่องเที่ยวอำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา ใช้เกณฑ์ดังนี้ (Prakong Kannasoot, 1994, p.77)

ค่าเฉลี่ย 1.00–1.49 หมายความว่า ระดับปัญหาน้อยที่สุด

ค่าเฉลี่ย 1.50–2.49 หมายความว่า ระดับปัญหาน้อย

ค่าเฉลี่ย 2.50–3.49 หมายความว่า ระดับปัญหาปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 3.50–4.49 หมายความว่า ระดับปัญหามาก

ค่าเฉลี่ย 4.50–5.00 หมายความว่า ระดับปัญหามากที่สุด

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัยครั้งนี้พบว่า ปัญหาความปลอดภัยในการท่องเที่ยวอำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา สรุปได้ดังนี้

1. ข้อมูลพื้นฐานทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามทัศนคติของนักท่องเที่ยวที่มีต่อปัญหาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินในการท่องเที่ยวอำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา มีดังนี้

ตาราง 1 ข้อมูลพื้นฐานทั่วไป

ข้อมูลพื้นฐานทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
เพศ		
• ชาย	170	56.67
• หญิง	130	43.33
อายุ		
• ต่ำกว่า 30 ปี	70	23.33
• 30–40 ปี	95	31.67
• มากกว่า 40 ปี	135	45.00
อาชีพ		
• รับจ้าง	120	40.00
• รับราชการ	77	25.67
• เกษตรกรรม	24	8.00
• อื่นๆ	79	26.33
รวม	300	100.00

จากตาราง 1 ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศชายร้อยละ 56.67 และเป็นเพศหญิงร้อยละ 43.33 ส่วนใหญ่มีอายุมากกว่า 40 ปี ร้อยละ 45.00 รองลงมาอายุ 30-40 ปี ร้อยละ 31.67 และอายุต่ำกว่า 30 ปี ร้อยละ 23.33 อาชีพของผู้ตอบแบบสอบถามพบว่าร้อยละ 40.00 มีอาชีพรับจ้าง รองลงมา มีอาชีพอาชีพอื่นๆ ร้อยละ 26.33 เช่น นักธุรกิจและค้าขาย รับราชการร้อยละ 25.67 และอาชีพเกษตรกรร้อยละ 8.00

2. สาเหตุของความไม่ปลอดภัยในการท่องเที่ยวอำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา

ตาราง 2 สาเหตุความไม่ปลอดภัยในการท่องเที่ยวอำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา โดยภาพรวม

ปัญหา	$\bar{x}$	S.D.	ระดับ
ด้านอาชญากรรม	3.36	.38	ปานกลาง
ด้านอุบัติเหตุ	4.01	.90	มาก
ด้านภัยธรรมชาติ	3.64	.44	มาก
ด้านสวัสดิการและความปลอดภัย	4.28	.72	มาก
ด้านการมีส่วนร่วมของชุมชน	3.32	.92	ปานกลาง
ภาพรวม	3.70	.26	มาก

จากตาราง 2 พบว่าปัญหาของความไม่ปลอดภัยในการท่องเที่ยวอำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.70 เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านสวัสดิการและความปลอดภัยมีค่าเฉลี่ยมากที่สุดเท่ากับ 4.28 รองลงมาเป็นด้านอุบัติเหตุ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.01 ด้านภัยธรรมชาติมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.64 ด้านอาชญากรรมมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.36 และด้านการมีส่วนร่วมของชุมชนมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.32 ตามลำดับ

ตาราง 3 ปัญหาของความไม่ปลอดภัยในการท่องเที่ยวอำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา ด้านอาชญากรรม

ปัญหาด้านอาชญากรรม	$\bar{x}$	S.D.	ระดับ
1. ลักทรัพย์ ชิงทรัพย์ วิ่งราว	3.47	1.12	ปานกลาง
2. ข่มขืน	3.03	.64	ปานกลาง
3. ทำร้ายร่างกาย	3.31	1.21	ปานกลาง
4. หลอกหลวงและเอาเปรียบนักท่องเที่ยว	2.96	1.72	ปานกลาง
5. หมายปองชีวิต	3.13	.89	ปานกลาง
6. จับตัวเรียกค่าไถ่	2.47	1.14	ปานกลาง
7. ลอบวางเพลิง	3.83	1.12	ปานกลาง
8. วางระเบิด	4.68	.68	มาก
รวม	3.36	.38	ปานกลาง

จากตาราง 3 ปัญหาของความไม่ปลอดภัยในการท่องเที่ยวอำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา โดยภาพรวมด้านอาชญากรรมอยู่ในระดับปานกลางมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.36 เมื่อพิจารณารายด้านพบว่าการวางระเบิดมีค่าเฉลี่ยมากที่สุดเท่ากับ 4.68 รองลงมาเป็นการลอบวางเพลิงมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.83 และลักทรัพย์ ชิงทรัพย์ วิ่งราว มีค่าเฉลี่ยกับเท่า 3.47 ทำร้ายร่างกายมีค่าเฉลี่ยกับเท่า 3.31 หมายปองชีวิต มีค่าเฉลี่ยกับเท่า 3.13 ช่มชู้้นหลอกลวงและเอาเปรียบนักท่องเที่ยว จับตัวเรียกค่าไถ่มีค่าเฉลี่ยกับเท่า 3.03 2.96 และ 2.47 ตามลำดับ

ตาราง 4 ปัญหาของความไม่ปลอดภัยในการท่องเที่ยวอำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา ด้านอุบัติเหตุ

ปัญหาด้านอุบัติเหตุ	$\bar{x}$	S.D.	ระดับ
1. ยานพาหนะเฉี่ยวชน	4.33	.95	มาก
2. เดินตกท่อที่ไม่ได้มีการปิดฝาท่อให้เรียบร้อย	3.85	1.04	มาก
3. ดึงถล่ม ดึงทรุด	3.70	1.00	มาก
4. ไฟฟ้าลัดวงจร	4.16	1.24	มาก
รวม	4.01	0.90	มาก

จากตาราง 4 ปัญหาของความไม่ปลอดภัยในการท่องเที่ยวอำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา โดยภาพรวมด้านอุบัติเหตุอยู่ในระดับมากมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.01 เมื่อพิจารณารายด้านพบว่ายานพาหนะเฉี่ยวชนมีค่าเฉลี่ยมากที่สุดเท่ากับ 4.33 รองลงมาเป็นด้านไฟฟ้าลัดวงจรมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.16 และการเดินตกท่อที่ไม่ได้มีการปิดฝาท่อให้เรียบร้อยมีค่าเฉลี่ยกับเท่า 3.85 และดึงถล่ม ดึงทรุด มีค่าเฉลี่ยกับเท่า 3.70

ตาราง 5 ปัญหาของความไม่ปลอดภัยในการท่องเที่ยวอำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา ด้านภัยธรรมชาติ

ปัญหาด้านภัยธรรมชาติ	$\bar{x}$	S.D.	ระดับ
1. น้ำท่วม	4.89	.36	มากที่สุด
2. ดินถล่ม หินถล่ม	2.39	1.09	น้อย
3. ไฟไหม้	3.30	.74	ปานกลาง
4. ฟ้าผ่า	3.66	.89	มาก
5. แผ่นดินไหว	3.98	1.17	มาก
รวม	3.64	.44	มาก

จากตาราง 5 ปัญหาของความไม่ปลอดภัยในการท่องเที่ยวอำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา โดยภาพรวมด้านภัยธรรมชาติอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.64 เมื่อพิจารณารายด้านพบว่าการกล้วน้ำท่วมมีค่าเฉลี่ยมากที่สุดเท่ากับ 4.89 รองลงมาเป็นการเกิดแผ่นดินไหว มีค่าเฉลี่ยกับเท่า 3.98 และฟ้าผ่า มีค่าเฉลี่ยกับเท่า 3.66 กล้วไฟไหม้และดินถล่ม หินถล่ม มีค่าเฉลี่ยกับเท่า 3.30 และ 2.39 ตามลำดับ

ตาราง 6 ปัญหาของความไม่ปลอดภัยในการท่องเที่ยวอำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา ด้านสวัสดิการและการรักษาความปลอดภัย

ปัญหาด้านสวัสดิการและความปลอดภัย	$\bar{x}$	S.D.	ระดับ
1. ไม่มีเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัย	3.97	.63	มาก
2. ไม่มีสถานที่ตั้งหน่วยรักษาความปลอดภัย	3.96	1.26	มาก
3. ไม่มีระบบรักษาความปลอดภัย	4.72	.69	มากที่สุด
4. ไม่มีหน่วยประสานงานเมื่อเกิดเหตุการณ์ฉุกเฉินต่างๆ	4.01	.95	มาก
5. หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการรักษาความปลอดภัย หละหลวมในการปฏิบัติหน้าที่	4.73	.68	มากที่สุด
รวม	4.28	.72	มาก

จากตาราง 6 ปัญหาของความไม่ปลอดภัยในการท่องเที่ยวอำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา โดยภาพรวมด้านสวัสดิการและความปลอดภัยอยู่ในระดับมากมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.28 เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการรักษาความปลอดภัยหละหลวมในการปฏิบัติหน้าที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดเท่ากับ 4.73 รองลงมาคือ การไม่มีระบบรักษาความปลอดภัยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.72 ไม่มีหน่วยประสานงาน เมื่อเกิดเหตุการณ์ฉุกเฉินต่างๆ มีค่าเฉลี่ยกับเท่า 4.01 ไม่มีเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัย และไม่มีสถานที่ตั้งหน่วยรักษาความปลอดภัยมีค่าเฉลี่ยกับเท่า 3.97 และ 3.96 ตามลำดับ

ตาราง 7 ปัญหาของความไม่ปลอดภัยในการท่องเที่ยวอำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา ด้านการมีส่วนร่วมของชุมชน

ปัญหาด้านการมีส่วนร่วมของชุมชน	$\bar{x}$	S.D.	ระดับ
1. ขาดการให้ข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์ต่อนักท่องเที่ยวในการป้องกันอันตรายต่างๆ ที่เกิดจากการนักท่องเที่ยว	3.83	1.32	มาก
2. ผู้ประกอบการเอาเปรียบนักท่องเที่ยว เช่น ขายสินค้าเกินราคา โกงน้ำหนัก ขายของปลอม	3.24	1.21	ปานกลาง
3. ชุมชนและผู้แทนชุมชน ไม่ให้ความสำคัญใน การรักษาความปลอดภัยแก่นักท่องเที่ยว ที่เดินทางเข้ามาท่องเที่ยว	2.90	1.36	ปานกลาง
รวม	3.32	.92	มาก

จากตาราง 7 ปัญหาของความไม่ปลอดภัยในการท่องเที่ยวอำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา โดยภาพรวมด้านการมีส่วนร่วมของชุมชนอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.32 เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า การขาดการให้ข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์ต่อนักท่องเที่ยวในการป้องกันอันตรายต่างๆ ที่เกิดจากการท่องเที่ยวมีค่าเฉลี่ยมากที่สุดเท่ากับ 3.83 รองลงมาคือการเอาเปรียบนักท่องเที่ยวของผู้ประกอบการ

อภิปรายผลการวิจัย

โดยภาพรวมพบว่า นักท่องเที่ยวที่มาเที่ยวอำเภอหาดใหญ่ส่วนใหญ่คิดว่าสาเหตุความไม่ปลอดภัยด้านอาชญากรรมอยู่ในระดับปานกลาง โดยความปลอดภัยด้านอาชญากรรมที่นักท่องเที่ยวคิดว่าเป็นสาเหตุของความไม่ปลอดภัยมากที่สุดคือ การวางระเบิด (ค่าเฉลี่ย 4.68) ทั้งนี้เนื่องจากพื้นที่อำเภอหาดใหญ่เป็นอำเภอที่ติดกับจังหวัดชายแดนภาคใต้ (ปัตตานี ยะลา และนราธิวาส) ที่มีปัญหาเกี่ยวกับเรื่องการวางระเบิดอยู่บ่อยครั้ง และการลอบวางระเบิดก็เคยเกิดขึ้นที่อำเภอหาดใหญ่แล้วหลายครั้งเช่นกัน เพราะฉะนั้นนักท่องเที่ยวจึงหวาดวิตกในเรื่องการลอบวางระเบิดเป็นอย่างมาก นอกจากนี้นักท่องเที่ยวคิดว่าสาเหตุของความไม่ปลอดภัยด้านอาชญากรรมระดับรองลงมาคือการลอบวางเพลิง (ค่าเฉลี่ย 3.83) และประเด็นลักทรัพย์ ชิงทรัพย์ วิ่งราว (ค่าเฉลี่ย 3.47) ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Tourism Authority of Thailand (1994) ที่พบว่าลักษณะปัญหาที่นักท่องเที่ยวประสบคือ ลักทรัพย์ ชิงทรัพย์ วิ่งราวทรัพย์ การทำร้ายร่างกาย ทั้งนี้อาจจะเป็นเพราะว่าพื้นที่อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา เป็นเมืองที่มีความเจริญเป็นอย่างมาก และมีคนต่างถิ่นเข้ามาอาศัยอยู่มาก จึงเป็นสิ่งที่หลีกเลี่ยงปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นแก่นักท่องเที่ยวไม่ได้ เช่นเดียวกับงานวิจัยของ Janthakorn Ruenrom (2004) ที่พบว่าปัญหาในการท่องเที่ยวด้านอาชญากรรมที่เป็นปัญหามากที่สุดคือ วิ่งราว ลักทรัพย์ ทำร้ายร่างกาย และงานวิจัยของ Komain Kantawateera et al. (2013) ที่พบว่าปัญหาและอุปสรรคในการจัดการการท่องเที่ยวเมืองขอนแก่นที่ส่งผลกระทบต่อความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่สำคัญคือ ปัญหาอาชญากรรม การทุจริตนักท่องเที่ยวของผู้ประกอบการรถโดยสาร (แท็กซี่ ตุ๊กตุ๊ก) หรือโรงแรม ร้านค้า

สำหรับสาเหตุความไม่ปลอดภัยด้านอุบัติเหตุ นั้น โดยภาพรวมพบว่านักท่องเที่ยวที่มาเที่ยว อำเภอหาดใหญ่ ส่วนใหญ่คิดว่าสาเหตุความไม่ปลอดภัยด้านอุบัติเหตุอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.01) และเมื่อพิจารณารายด้านพบว่า สาเหตุความไม่ปลอดภัยด้านอุบัติเหตุที่เกี่ยวกับยานพาหนะเลี้ยวชนมีมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย 4.33) รองลงมาคืออุบัติเหตุที่เกี่ยวกับไฟฟ้าลัดวงจร (ค่าเฉลี่ย 4.16) และเดินตกท่อที่ไม่ได้มีการปิดฝาท่อให้เรียบร้อย (ค่าเฉลี่ย 3.85) ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าถนนในอำเภอหาดใหญ่หลายสายแคบ และมักมีรถจอดตามข้างทางทั้งสองฝั่ง อีกทั้งมีแม่ค้าวางของขายบนทางเท้า โดยเฉพาะอย่างยิ่งบริเวณย่านการค้าหรือตลาด เช่น ถนนนิพัทธ์อุทิศ 1 2 และ 3 จึงทำให้การสัญจรไปมาและการจราจรติดขัดเสมอ รถสามารถวิ่งได้เพียงเลนเดียวเท่านั้น ส่วนนักท่องเที่ยวที่เดินเท้าก็ไม่สามารถเดินบนทางเท้าได้ จึงเป็นสาเหตุสำคัญที่ทำให้นักท่องเที่ยวในอำเภอหาดใหญ่ได้รับอุบัติเหตุบ่อยครั้ง ผลการวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ Komain Kantawateera et al. (2013) ที่พบว่าปัญหาเชิงกายภาพ โดยเฉพาะปัญหาการจราจรติดขัดเป็นปัญหาที่กำลังทวีความรุนแรงมากขึ้นและส่งผลเสียในด้านการให้บริการนักท่องเที่ยวในจังหวัดขอนแก่น และสอดคล้องกับงานวิจัยของ Wuttiaphan Suntimit (2014) ที่พบว่าอุบัติเหตุทางการท่องเที่ยวในพื้นที่เกาะช้างที่เกิดขึ้นมากที่สุดคือ อุบัติเหตุบนท้องถนน

สาเหตุความไม่ปลอดภัยด้านภัยธรรมชาติโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.64 เมื่อพิจารณารายประเด็นพบว่า นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่คิดว่าสาเหตุความไม่ปลอดภัยด้านภัยธรรมชาติที่มีผลต่อการท่องเที่ยวอำเภอหาดใหญ่มากที่สุดคือปัญหาน้ำท่วม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.89 รองลงมาเป็นปัญหาความไม่ปลอดภัยด้านแผ่นดินไหว มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.98 และฟ้าผ่า มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.66 ตามลำดับ ทั้งนี้ตลอดระยะเวลาหลายปีที่ผ่านมา พื้นที่อำเภอหาดใหญ่ต้องประสบปัญหาน้ำท่วมในทุกๆ ปี โดยเฉพาะในช่วงเดือนตุลาคม-มกราคม ซึ่งเป็นช่วงที่ต้องอยู่ในภาวะเฝ้าระวังเหตุการณ์น้ำท่วมอย่างใกล้ชิด จึงมีผลกระทบต่อการท่องเที่ยวโดยตรง ทั้งที่เดือนตุลาคมนั้นถือว่าเป็นช่วงที่มีนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติเข้ามาท่องเที่ยวเป็นจำนวนมาก แต่ดูเหมือนหน่วยงานภาครัฐยังไม่สามารถบริหารจัดการเรื่องน้ำท่วมได้อย่างมีประสิทธิภาพ

สาเหตุความไม่ปลอดภัยด้านสวัสดิการและการรักษาความปลอดภัย นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่คิดว่าโดยภาพรวมสวัสดิการและการรักษาความปลอดภัย เป็นสาเหตุที่มีผลต่อการท่องเที่ยวอำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.28 เมื่อพิจารณารายประเด็นพบว่า นักท่องเที่ยวกังวลเรื่องการรักษาความปลอดภัยของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องหละหลวมในการปฏิบัติหน้าที่ ซึ่งมีค่าเฉลี่ยมากที่สุดเท่ากับ 4.73 รองลงมาเป็นเรื่องไม่มีระบบรักษาความปลอดภัย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.72 และประเด็นไม่มีหน่วยประสานงานเมื่อเกิดเหตุการณ์ฉุกเฉินต่างๆ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.01 ตามลำดับผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ Wiliporn Khantisit (1997) ที่พบว่าปัญหาและอุปสรรคในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ คือ การขาดการสนับสนุนอย่างจริงจังและต่อเนื่องจากรัฐบาลและผู้ที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้ถ้ามีการจัดการด้านความปลอดภัยที่ดี มีระบบรักษาความปลอดภัย และสถานที่ตั้งหน่วยรักษาความปลอดภัยที่ชัดเจน นักท่องเที่ยวก็จะเกิดความอุ่นใจ มั่นใจว่าจะไม่เกิดอันตรายต่อชีวิตและทรัพย์สินของทุกคน

ผลการวิจัยครั้งนี้พบว่า นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่คิดว่าโดยภาพรวมปัญหาด้านการมีส่วนร่วมของชุมชนเป็นสาเหตุความไม่ปลอดภัยที่มีผลต่อการท่องเที่ยวอำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.32 เมื่อพิจารณารายประเด็นพบว่า การขาดการให้ข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์ต่อนักท่องเที่ยว ในการป้องกันอันตรายต่างๆ ที่เกิดจากการท่องเที่ยวเป็นสาเหตุความไม่ปลอดภัยมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.83 รองลงมาคือ ผู้ประกอบการเอาเปรียบนักท่องเที่ยว เช่น ขายสินค้าเกินราคา โกงน้ำหนัก ขายของปลอมมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.24 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Komain Kantawateera et al. (2013) ที่พบว่าปัญหาและอุปสรรคในการจัดการการท่องเที่ยวเมืองขอนแก่นที่ส่งผลต่อความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่สำคัญคือ การเอาเปรียบและการทุจริตนักท่องเที่ยวของผู้ประกอบการ รถโดยสาร โรงแรมและร้านค้า และงานวิจัยของ Chalamarin Sompong (2010) ที่พบว่านักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศที่มาเที่ยวหัวหินประสบปัญหาหนักคือ ปัญหาการฉ้อโกงของผู้ประกอบการ นอกจากนี้ อีกสาเหตุหนึ่งของความไม่ปลอดภัยที่มีผลต่อการท่องเที่ยวอำเภอหาดใหญ่ คือการที่ชุมชนและผู้แทนชุมชนไม่ให้ความสำคัญในการรักษาความปลอดภัยให้แก่นักท่องเที่ยว มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.90 สอดคล้องกับงานวิจัยของ Panomkorn Suwanarata (1998) ที่พบว่า การมีส่วนร่วมของผู้ที่มีตำแหน่งทางสังคม จะป้องกันปัญหาความไม่ปลอดภัยต่างๆ ได้ดีกว่าผู้ที่ไม่มีตำแหน่งทางสังคม และประชาชนที่ไม่มีตำแหน่งทางสังคมอาจจะต้องใช้เวลาส่วนใหญ่มากกับการทำมาหากินเพื่อเลี้ยงปากท้อง ทำให้ไม่มีเวลาเข้ามามีส่วนร่วมในการป้องกันความปลอดภัยต่างๆ ให้แก่นักท่องเที่ยวมากนัก

สรุปและข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้ ทำให้ได้ทราบถึงสาเหตุความไม่ปลอดภัยในการท่องเที่ยวอำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา ว่ามีหลายๆ ด้านแตกต่างกันออกไป สาเหตุที่นักท่องเที่ยวรู้สึกว่ามีระดับมากคือ สาเหตุความไม่ปลอดภัย ด้านอุบัติเหตุ ด้านภัยธรรมชาติ และด้านสวัสดิการและการรักษาความปลอดภัย ส่วนสาเหตุความไม่ปลอดภัยในการท่องเที่ยวที่นักท่องเที่ยวรู้สึกว่ามีระดับปานกลางคือ ด้านอาชญากรรมและด้านการมีส่วนร่วมของชุมชน และผลการวิจัยครั้งนี้ทำให้ผู้วิจัยได้แนวทางในการรักษาความปลอดภัยในการท่องเที่ยว อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลาเพื่อที่จะเผยแพร่ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบต่อไป โดยผู้วิจัยขอเสนอแนะดังนี้

1. หน่วยงานที่เกี่ยวข้องด้านการจราจรและอุบัติเหตุ ด้านสวัสดิการและการรักษาความปลอดภัย และด้านการป้องกันภัยธรรมชาติควรมีการวางแผนการทำงานในระยะยาว เพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้นักท่องเที่ยว อาทิ การกำหนดมาตรการที่เคร่งครัดต่อการใช้ท้องถนนและการสัญจรไปมา และการเพิ่มเจ้าหน้าที่อำนวยความสะดวกและดูแลการจราจรให้มากขึ้น เพื่อให้นักท่องเที่ยวสามารถเดินทางได้อย่างปลอดภัยและสะดวกมากยิ่งขึ้น สร้างจุดบริการนักท่องเที่ยวด้านความปลอดภัยให้ชัดเจน โดดเด่น และมีเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานตลอด 24 ชั่วโมง การสร้างจุดแจ้งสัญญาณเตือนภัยธรรมชาติที่อาจจะเกิดขึ้นได้ในแต่ละฤดูกาลให้นักท่องเที่ยวได้รับทราบด้วยการสื่อสารที่ทันสมัยและหลากหลายรูปแบบ เพื่อให้เข้าถึงนักท่องเที่ยวได้มากที่สุด

2. หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรส่งเสริมให้ประชาชน และชุมชนมีส่วนร่วมและความตระหนักในการรักษาความปลอดภัย การดูแลด้านการจราจรและอุบัติเหตุ การป้องกันอาชญากรรมและป้องกันภัยธรรมชาติ รวมทั้งให้ประชาชนและชุมชนได้มีส่วนร่วมในการร่วมวางแผน นโยบายต่างๆ ที่เกี่ยวข้องในการท่องเที่ยวอำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา โดยให้มีลักษณะเป็นกระบวนการมาตรฐาน ที่ประกอบด้วยระบบและขั้นตอนในการทำงานที่ดีและได้มาตรฐาน ทำให้ผู้ปฏิบัติงานมองเห็นกระบวนการทำงานที่ชัดเจนจนสามารถปฏิบัติงานได้ เป็นต้น

References

- Boonchom Srisa-at. (2008). **Introduction to Research**. Bangkok: Suweeriyasarn.
- Chalaew Bureepakdee. (2002). **Community Research Study**. Bangkok: S.R. Printings Mass Product.
- Chalamarin Sompong. (2010). **The Participation of Foreign Tourists toward Tourism in Hua Hin**. Master's Thesis. Faculty of Sciences, Srinakharinwirot University.
- Janthakorn Ruenrom. (2004). **A Model of Participatory Safety in Ecotourism at Khao Prakhoa Soong, Amphur Nongbua, Nakornsawan**. Master's Thesis. Faculty of Arts, Nakhon Sawan Rajabhat University.
- Komain Kantawateera, Aree Naipinit & Thongphon Promsaka Na Sokolnakorn. (2013). **Problems and Threat of Khon Kaen Tourism Management**. Proceedings of the 4th Hatyai Conference, on 10 May 2013.

- Ministry of Tourism and Sports. (2009). **Crisis Recovery Strategic Plans and Tourism Stimulus Measures (2009–2012)**. Bangkok: Ministry of Tourism and Sports.
- Ministry of Tourism and Sports. (2011). **National Tourism Development Plan (2012–2016)**. Bangkok: Ministry of Tourism and Sports.
- Mutchima Udomsilp & Narin Sungruksa. (2016). Safety Management of Travel Tourism in the Western Region Public Transportation Tourism Strategic Plan Dimension towards ASEAN Community. *Veridian E-Journal, Silpakorn University*, 9(3), 248–259.
- Panomkorn Suwanarata. (1998). **Participation of the Civil Volunteers of Nakhon Pathom Province in Crime Prevention**. Master's Thesis. Faculty of Arts, Mahidol University.
- Prakong Kannasoot. (1994). **Statistics for Behavioral Science Research**. 2nd ed. Bangkok: Chula Press.
- Ranee Esichaikul. (2001). **Introduction to Tourism Industry**. Nonthaburi: Sukhothai Thammathirat Open University Press.
- Sranya Warakulwit. (2004). **The Orientation of Tourism Industry**. Bangkok: Fuangfah Printing.
- Thatchanon Jaruvatthanaphong. (2001). **The Community Participant in Eco-Tourism Management Phromlok Waterfall, Tambol Phromlok, Amphoe Phromkhiri, Nakorn Si Thammarat Province**. Master's Thesis. Faculty of Arts, Mahidol University.
- Tourism Authority of Thailand. (1994). **A Study of Problems of Foreign Tourists**. Phuket: Tourism Authority of Thailand.
- Wasittha Piamsakul & Suchart Taweepornpathomgul. (2013). A Study of the Tourism Potentiality of Khon Kaen Province. *Academic Journal Institute of Physical Education*, 5(112), 111–125.
- Wiliporn Khantisit. (1997). **Farmers Opinions towards Ecotourism for Quality of Life Development at Ban Mae Sa Mai, Pong Yaeng Sub-district, Mae Rim District, Chiang Mai Province**. Master's Thesis. Faculty of Arts, Chiang Mai University.
- Wutthiphan Suntimit. (2014). **Risk Management for Tourists, Koh Chang, Trat Province**. Master's Thesis. Faculty of Arts, Burapha University.